

**RAPORT DE ACTIVITATE AL
CONSILIULUI UNIUNII
AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA
MOLDOVA
(între Congresul avocaților 2019 și
Congresul avocaților 2021)**

CHIȘINĂU 2021

I. Cuvânt înainte

Lucrările Congresului Uniunii Avocaților din Republica Moldova pentru anul 2021 se desfășoară în condiții diferite de modul și condițiile în care au fost desfășurate lucrările congreselor anterioare.

Pandemia de Coronavirus și starea de urgență în sănătate publică declarată pe teritoriul Republicii Moldova este o situație specială care a impus determinarea și identificarea măsurilor speciale pentru a face posibilă desfășurarea în anul 2021 a lucrărilor Congresului Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Doar datorită modificărilor operate în Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (în continuare – Legea nr. 1260/2002), prin introducerea posibilităților de utilizare a sistemului de vot și desfășurarea lucrărilor organelor de conducere a profesiei de avocat prin intermediul mijloacelor electronice, a devenit posibilă organizarea și desfășurarea lucrărilor Congresului Uniunii Avocaților din Republica Moldova pentru anul 2021.

Raportul prezentat Congresului va descrie activitățile Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova desfășurate în perioada dintre Congresul avocaților 2019 și Congresul avocaților 2021, perioadă caracterizată prin confruntarea cu provocări noi apărute în contextul situației sanitare epidemiologice, care au determinat modificarea modului tradițional de ținere și desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților, dar și a altor organe de autoadministrare a profesiei.

Pe parcursul perioadei de aplicare a regimului stării de urgență în sănătate publică, ședințele Consiliului Uniunii Avocaților s-au desfășurat pornind de la necesitatea unei comunicări rapide, fiind organizate în format mixt, în sistem de videoconferință și cu prezența *față în față*.

Raportul Consiliului Uniunii Avocaților prezintă activitatea Consiliului potrivit atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 1260/2002.

Pentru elaborarea raportului au fost folosite informațiile relevante ale proceselor – verbale privind activitatea Consiliului Uniunii Avocaților, precum și informațiile aflate

în evidențele Uniunii Avocaților din Republica Moldova (în continuare – UARM) cu referire la activitățile desfășurate de către UARM în perioada de raportare.

Defășurarea ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților în sistem de videoconferință s-a dovedit a fi extrem de utilă, atât pentru debateri, cât și pentru rapiditatea în luarea deciziilor în cadrul Consiliului. Cu toate acestea, sistemul videoconferințelor nu poate fi considerat un instrument de lucru permanent în special atunci când pentru adoptarea deciziilor este nevoie de întrunirea cvorumului, această condiție fiind unica legală care dă putere hotărârilor adoptate.

Data fiind situația creată de pandemia SARS – COV 2 – COVID 19, în anul 2020 nu a fost posibilă convocarea și desfășurarea Congresului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, motive din care în anul 2021 Uniunea Avocaților din Republica Moldova și-a desfășurat activitățile în condițiile unui buget provizoriu aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților.

Adoptarea de către Consiliul Uniunii Avocaților a hotărârii privind aprobarea bugetului provizoriu pentru anul 2021 a fost o decizie corectă, în special pentru faptul că a permis funcționarea UARM în condițiile unui buget aprobat în această perioadă, având în vedere imposibilitatea întrunirii Congresului.

Cu referire la exercitarea profesiei în condițiile legate de criza SARS – COV 2- COVID 19, aceasta a implicat necesitatea identificării condițiilor și posibilităților de adaptare a activităților la noile provocări.

În acest context, s-a extins comunicarea on-line între avocați și instanțele judecătorești, dar și între avocați și clienți, schimbări care implică noi abordări în activitatea avocaților printre care expansiunea platformelor online de comunicare avocat – client.

Această nouă provocare impune mobilizarea organelor de autoadministrare a profesiei de avocat în vederea elaborării procedurilor privind participarea avocaților pe platformele de intermediere avocat – client, având în calitate de model Ghidul CCBE elaborat în acest sens.

La fel, datorită efectelor Coronacrizei, avocații au început să pună mai mare accent pe publicitatea activităților desfășurate, publicitate lansată frecvent în mediul on-line, fapt care implică necesitatea elaborării unor proceduri și reguli clare de urmat atunci când avocații fac publicitate activităților lor și formelor de desfășurare a profesiei de avocat.

Din conținutul acestui Raport reiese că în perioada de referință profesia s-a confruntat cu mai multe probleme, dintre care pot fi evidențiate următoarele:

1. Exercițarea profesiei în condiții de pandemie, care a afectat toți avocații, atât raportat la măsurile sanitare care au trebuit a fi luate, cât și raportat la limitările exercitării profesiei.
2. Povara fiscală pe parcursul anilor 2020 - 2021 a devenit exagerată și dificil de suportat de către avocați și avocații stagiați, în special urmare a diminuării veniturilor din onorarii ca rezultat al efectelor Coronacrizei.
3. Ignorarea avocaților și avocaților stagiați de către autorități și omisiunea includerii avocaților în categoria lucrătorilor esențiali, avocații nefiind incluși în măsurile de sprijin adoptate de Guvern în perioada stării de urgență.

Date fiind aceste probleme, în perioada imediat următoare Congresului, Consiliul Uniunii Avocaților urmează să își consolideze eforturile și să inițieze un dialog constructiv cu autoritățile statului în vederea reducerii poverii fiscale și identificarea soluțiilor pentru ca avocații și avocații stagiați să beneficieze de toate măsurile de sprijin adoptate de Guvern în raport cu alte activități esențiale.

Pentru prima oară în istoria recentă a profesiei de avocat, din cauza restricțiilor sanitare impuse, Congresul Uniunii Avocaților din Republica Moldova pentru anul 2021 se va desfășura pe parcursul mai multor zile, fiind organizat în sistem on – line, prin vot electronic, în perioada 01 – 03 decembrie 2021, măsură extrem de necesară și utilă, care va permite aprobarea documentelor necesare funcționării UARM în perioada până la următorul Congres.

Pornind de la această realitate, raportul își propune să provoace dezbateri și discuții pentru realizarea în cadrul instituțional al UARM a schimbului de experiență și bune practici între comisiile UARM și între barourile de avocați în vederea îmbunătățirii

activităților organelor de autoadministrare și pentru identificarea căilor și mijloacelor care să aducă progrese calitative în activitatea avocaților.

II. Activitatea Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

În perioada de referință, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a fost convocat în 13 ședințe ordinare și extraordinare desfășurate pe parcursul anului 2020 și în 16 ședințe ordinare și extraordinare desfășurate în anul 2021.

Procesele – verbale și hotărârile adoptate de către Consiliul Uniunii Avocaților reflectă complexitatea și multitudinea de probleme și chestiuni abordate în cadrul ședințelor.

Din considerente de siguranță medicală și urmare a restricțiilor impuse de către autorități în legătură cu situația epidemiologică, s-a dat posibilitatea prezenței la ședință în sistem de videoconferință, pentru membrii Consiliului care și-au exprimat voința în acest sens.

Pregătirea ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților a fost realizată de către Secretariatul Uniunii Avocaților, iar materialele și lucrările necesare pentru desfășurarea ședințelor și adoptarea deciziilor au fost comunicate tuturor membrilor Consiliului Uniunii Avocaților, direct prin e-mail cu respectarea termenelor și procedurilor determinate în Statutul profesiei de avocat și Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Ordinea de zi pentru ședințele Consiliului Uniunii Avocaților a fost pregătită cu consultarea membrilor Consiliului Uniunii Avocaților, căror s-a solicitat expres să propună modificări și completări la aceasta în corespundere cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

În perioada de referință, în condițiile art. 38 alin. (8) din Legea nr. 1260/2002 și prevederilor din Statutul profesiei de avocat, a fost asigurată publicarea hotărârilor adoptate de către Consiliul Uniunii Avocaților pe pagina oficială de internet a UARM, fiind asigurată posibilitatea de acces liber la actele emise de către Consiliul Uniunii Avocaților, atât avocaților, cât și publicului larg.

Concomitent, s-a asigurat publicarea proiectelor de acte normative cu impact major asupra profesiei, până la adoptarea acestora de către Consiliul Uniunii Avocaților,

opiniile și propunerile parvenite asupra acestor proiecte fiind discutate în cadrul ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților, până la adoptarea hotărârilor de aprobare a lor.

Ședințele Consiliului Uniunii Avocaților au decurs cu respectarea prevederilor art. 38 din Legea nr. 1260/2002, prevederilor Statutului profesiei de avocat și Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților din Republica Moldova. Lucrările ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților au fost facilitate de comunicarea prealabilă a materialelor și, de regulă, au configurat soluții potrivite în probleme, adesea, sensibile.

Având în vedere intrarea în vigoare la data de 1 aprilie 2019 a Codului administrativ, Consiliul Uniunii Avocaților și-a adaptat procedura și procesul de adoptare a hotărârilor, care reprezintă acte administrative cu cadacter individual la cerințele Codului administrativ privind structura, motivarea și întemeierea hotărârilor.

Astfel, în cadrul ședințelor Consiliului Uniunii Avocaților au fost adoptate hotărârile corespunzătoare rezolvării problemelor analizate sau impuse de normele legale ce reglementează competența Consiliului Uniunii Avocaților. Toate Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților, au fost comunicate destinatarilor acestora în condițiile legislației în vigoare.

III. Conținutul activității Consiliului Uniunii Avocaților pe domenii de referință.

3.1. Activități de secretariat, protocol și coordonare a serviciilor tehnico – administrative.

Potrivit competențelor legale, Consiliul Uniunii Avocaților este organul reprezentativ și deliberativ al avocaților, care asigură activitatea permanentă a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Corespunzător, în competența directă a Consiliului Uniunii Avocaților intră asigurarea și aprecierea eficienței manageriale și modului de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din Legea nr. 1260/2002 pentru asigurarea bunei funcționări a profesiei de avocat.

Concluzia generală este că în perioada de referință organizarea activității aparatului tehnico – administrativ la nivelul UARM este corespunzătoare, secretariatul UARM este organizat corespunzător, pe compartimente funcționale și se substituie în îndeplinirea sarcinilor ce depășesc activitatea curentă, în special atunci când anumite activități implică un efort complementar.

În perioada Ianuarie 2020 – Noiembrie 2021, Secretariatul UARM și-a desfășurat activitățile în mod intensiv pentru a asigura interacțiunea UARM cu barourile avocaților, instituțiile publice, justițiabilii, organisme și organizații publice și private, asigurând managementul tuturor documentelor și corespondenței primite.

Pentru activitatea de gestionare a documentelor, în cancelaria UARM, în anul 2020, în sistemul de evidență a corespondenței la *intrări* au fost înregistrate 2 565 de documente / acte / corespondență și 829 documente la *ieșiri*, atât pe suport letric, cât și în format electronic (la adresa de e-mail a UARM), care au fost procesate, iar în anul 2021, până în luna Noiembrie 2021 au fost înregistrate și procesate astfel de documente în număr de 2 608 la *intrări* și 828 la *ieșiri*.

Deciziile / hotărârile emise de către organele de autoadministrare a profesiei au fost redactate și evidențiate în registrele de evidență, conform numărului de ședințe desfășurate atât de Consiliul Uniunii Avocaților, cât și în registrele de evidență ținute de comisiile de specialitate.

În sarcina Secretariatului UARM au intrat și activitățile de protocol legate de desfășurarea ședințelor organelor de autoadministrare a profesiei, inclusiv activitățile legate de organizarea și desfășurarea examenelor de calificare și admitere la stagiul profesional, precum și activitățile de protocol legate de activitățile de instruire inițială și continuă desfășurate de Centrul de Instruire a Avocaților.

3.2 Activități privind îndeplinirea atribuțiilor legale de către Consiliul Uniunii Avocaților.

În perioada de raportare, Consiliul Uniunii Avocaților a adoptat 167 hotărâri în anul 2020 și 160 hotărâri în anul 2021, perioada 1 ianuarie – 1 noiembrie 2021.

Din totalul hotărârilor adoptate de către Consiliul Uniunii Avocaților, în mare parte acestea au vizat:

- suspendarea activității de avocat;
- încetarea activității de avocat;
- înregistrarea contractelor de efectuare a stagiului profesional în avocatură, reluarea stagiului profesional în avocatură, suspendarea și / sau încetarea stagiului profesional în avocatură;
- acordarea ajutorului material în legătură cu decesul avocaților / îmbolnăvirea avocaților;
- scutirea de la plata contribuției profesionale / radierea datoriilor la plata contribuțiilor profesionale în legătură cu decesul avocatului titular.

De menționat că în anul 2020, datorită inclusiv efectelor pandemiei SARS – COV-2-COVID 19, și-au suspendat activitatea 88 avocați, iar 34 avocați și-au încetat activitatea. În perioada 1 ianuarie – 1 noiembrie 2021, s-au înregistrat 97 cazuri de suspendare a activității de avocat și 28 cazuri de încetare a activității de avocat.

În perioada supusă acestui raport, Consiliul Uniunii Avocaților a adoptat hotărâri pe marginea plângerilor / contestațiilor formulate de către avocați și alte persoane împotriva actelor administrative emise de către Consiliul Uniunii Avocaților.

Pornind de la competențele Consiliului Uniunii Avocaților determinate în Legea nr. 1260/2002, în perioada de referință, Consiliul Uniunii Avocaților a elaborat și implementat următoarele acte normative / documente de politici:

- Modificări și completări la Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților;
- Strategia de comunicare și relații publice a UARM pentru anull 2021 – 2022;
- Regulamentul privind formatorii Centrului de Instruire a Avocaților;
- Regulamentul cu privire la politica și modul de publicare pe pagina web oficială a UARM;
- Modificări și completări la Statutul profesiei de avocat, în contextul prevederilor Art. II din Legea nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002.

Sub îndrumarea Consiliului Uniunii Avocaților, prin pagina oficială de internet a UARM s-a asigurat comunicarea permanentă a informațiilor ce interesează profesia de avocat.

3.3 Activitatea desfășurată pentru monitorizarea litigiilor în care este implicată Uniunea Avocaților din Republica Moldova.

În perioada 01.01.2020 – 01.11.2021 au fost procesate 75 dosare privind litigiile în care UARM este parte procesuală și până în prezent din acestea au fost soluționate un număr de 10 dosare.

Această informație nu reflectă în mod separat cauzele care se referă la cererile de suspendare sau emitere a ordonanțelor de protecție, cererile de recurs în privința inadmisibilității sau împotriva inițierii procedurii de executare, care au fost incluse în numărul cauzelor în contencios administrativ referitoare la actele administrative la care acestea se referă.

De menționat că din numărul total de 75 dosare, Uniunea Avocaților din Republica Moldova are statut procesual de pârât în cadrul a 71 cauze de contencios administrativ, unde obiect al examinării sunt actele administrative emise de Consiliul Uniunii Avocaților în exercitarea atribuțiilor sale conferite prin lege, precum și actele administrative emise de comisiile de specialitate ale UARM.

3.4 Activitatea privind perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organe și instituții central cu atribuții în domeniu.

Activitatea privind perfecționarea legislației a fost desfășurată în cadrul Consiliului Uniunii Avocaților cu implicarea membrilor Consiliului desemnați în acest sens prin hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților.

În acest sens, cea mai importantă activitate din domeniul perfecționării legislației profesiei desfășurată de Consiliul Uniunii Avocaților a fost elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1260/2002, care într-un final a fost acceptat și

adoptat, cu unanimitate de voturi, în ședința Parlamentului Republicii Moldova din 22.04.2021, Legea nr. 67/2021 intrând în vigoare la data de 14.06.2021.

Anume datorită modificărilor introduse în Legea nr. 1206/2002 prin Legea nr. 67/2021, a devenit posibilă organizarea și desfășurarea lucrărilor Adunărilor generale ale barourilor și lucrărilor Congresului avocaților pentru anul 2021 în format on-line cu utilizarea mijloacelor electronice de vot.

Modificările operate în Legea nr. 1260/2002 au fost necesare și au adus o plus valoare profesiei de avocat prin faptul că s-au înlăturat unele ambiguități și prevederi moralmente depășite, profesia de avocat devenind mai deschisă și mai accesibilă.

În același timp, unele prevederi modificate prin Legea nr. 67/2021 cu referire la modul de accedere în profesia de avocat a foștilor procurori și foștilor judecători au ridicat serioase semne de întrebare și critici, urmând ca în perioada imediat următoare să se revină la prevederile criticate, astfel încât să se determine reguli clare pentru accesarea în profesia de avocat pe criterii de vechime în funcția de judecător sau procuror, inclusiv titlu științific, exclusiv după susținerea examenelor de admitere în profesie.

Având în vedere impactul pandemiei asupra activităților UARM, Legea nr. 1260/2002 a fost modificată astfel încât parte din competențele Congresului au fost atribuite în competența Consiliului Uniunii Avocaților, făcând astfel posibilă asigurarea continuității activităților UARM.

Tot prin modificările operate în Legea nr. 1260/2002 s-a revăzut modul și procedura de alegere a Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat, fiind stabilită modalitatea de formare a acestei comisii, similar Comisiee de etică și disciplină, revenindu-se de fapt la procedura existentă anterior operării de modificări care au stabilit alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat de către o comisie specială desemnată de Consiliul Uniunii Avocaților.

Exercițiul de alegere a unei noi componente a Comisie de licențiere a profesiei de avocat din anul 2020 a arătat că acesta nu este potrivit, fiind de fapt un exercițiu viciat, lipsit de transparență și corectitudine.

Anume din cauza viciilor de procedură admise la data de 02.10.2020 de către Comisia specială de alegere a membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, Consiliul Uniunii Avocaților a dispus anularea în tot a actelor sale administrative anterioare de formare a acestei comisii speciale, inclusiv a anulat hotărârile adoptate de către această comisie specială, fiind declanșat un nou concurs, care, nu a mai ajuns a se finaliza urmare a litigiilor de contencios administrativ pornite la acest subiect.

Pe cale de consecință, operarea modificărilor în Legea nr. 1260/2002 cu revizuirea modului de alegere a membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și trecerea acestui exercițiu în competența adunărilor generale ale barourilor și Congresului, va asigura reluarea activităților acestei comisii din cadrul UARM și a proceselor de admitere în profesia de avocat și de admitere la stagiul profesional.

Trebuie să menționăm aici și importanța modificărilor operate în Legea nr. 1260/2002 cu referire la instituirea Comisiei de soluționare a contestațiilor, recomandare făcută de Curtea Constituțională încă în Hotărârea nr. 18 din 3 iulie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

Astfel, având în vedere amendamentele aprobate la Legea nr. 1260/2002 prin Legea nr. 67/2021, Consiliul Uniunii Avocaților a aprobat în anul 2021 modificările și completările la Statutul profesiei de avocat, care au intrat în vigoare la data de 09.09.2021, modificări și completări necesare pentru punerea în aplicare a modificărilor operate în lege.

Cu toate acestea, modificările operate în Statutul profesiei de avocat în vederea punerii în aplicare a Legii nr. 1260/2002, modificată prin Legea nr. 67/2021, nu sunt suficiente, fiind nevoie stringentă de elaborarea și aprobarea Statutului profesiei de avocat în redacție nouă, care să corespundă și să satisfacă exigențele legislative în vigoare.

La fel, odată cu modificarea Legii nr. 1260/2002, se impune necesitatea elaborării și aprobării unui nou Cod deontologic în special în situația în care profesia de avocat a evoluat în timp de la data adoptării Codului deontologic în vigoare (adoptat la

20.12.2002), fiind imperios necesară și elaborarea procedurilor și ghidurilor de publicitate a activității de avocat și formelor de desfășurare a activității de avocat.

Respectiv, luând în considerare situația epidemiologică din țară și evoluția Coronacrizei, se propune Congresului mandatarea Consiliului Uniunii Avocaților cu dreptul de a aproba modificările și completările la Statutul profesiei de avocat și Codul deontologic necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 1260/2002, modificată prin Legea nr. 67/2021.

Nu putem ignora și trebuie menționat în cadrul acestui raport importanța implicării Consiliului Uniunii Avocaților în perioada elaborării și adoptării politicilor fiscale pentru anul 2021, urmare a discuțiilor intense avute cu Guvernul Republicii Moldova fiind obținută diminuarea impozitului pe venit aplicat avocaților și celorlalți exponenți ai profesiilor juridice de la 18% la 12%.

Cu părere de rău, implicarea Consiliului Uniunii Avocaților și eforturile acestuia nu au fost suficiente pentru a convinge guvernarea despre necesitatea revizuirii modului de determinare și plată de către avocați și avocații stagiați a contribuțiilor de asigurări sociale și asigurări medicale obligatorii.

Chiar dacă începând cu anul 2021, avocații, în schimbul plății contribuției fixe de asigurări sociale în mărime de 24 255 lei / anual urmează să beneficieze de întreg spectrul de indemnizații și beneficii de asigurări sociale, această contribuție s-a constatat a fi prea împovărătoare pentru avocați și avocații stagiați în condițiile unei activități profesionale afectate profund de pandemia SARS-COV-2- COVID 19, care *volens nolens* a avut drept consecință reducerea serviciilor prestate și corespunzător, reducerea onorariilor încasate.

Cu toate acestea, deși avocații și avocații stagiați au fost obligați, începând cu 01.01.2021, să plătească contribuția de asigurări sociale în mărimea determinată prin Legea bugetului de asigurări sociale pentru anul 2021 în schimbul beneficiii de toate prestațiile de asigurări sociale, potrivit prevederilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, această protecție a început să fie efectivă doar începând cu 01.10.2021, atâta timp cât legea cere un stagiu minim de cotizare de 9 luni.

Altfel spus, în perioada 01.01 – 30.09.2021, avocații și avocații stagiați care au plătit contribuții de asigurări sociale majorate fixe în schimbul întregului spectru de prestații de asigurări sociale, nu au beneficiat efectiv de protecția socială asigurată, deoarece stagiul de cotizare realizat anterior datei de 01.01.2021 nu a fost luat în calcul la determinarea stagiului de cotizare care dă dreptul la indemnizațiile de incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Pornind de la această situație, Consiliul Uniunii Avocaților urmează în perioada următoare Congresului să intensifice dialogul cu autoritățile statului în vederea revizuirii modului de calcul și determinare a contribuțiilor de asigurări sociale plătibile de către avocați și avocați stagiați, astfel încât să se asigure o protecție socială adecvată și corespunzătoare.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova este parte a Cartei interprofesionale a judecătorilor, procurorilor și avocaților din Republica Moldova, semnată la 15.12.2017 și în acest context, Consiliul Uniunii Avocaților în perioada imediat următoare trebuie să intensifice discuțiile cu Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor privind dialogul permanent cu corpul profesional al avocaților, în calitate de partener indispensabil în înfăptuirea justiției.

UARM continuă să militeze pentru lărgirea sferei proceselor ce se pot judeca pe perioada stării de urgență în sănătate publică, impunerea unui tratament corespunzător al avocatului în ce privește aplicarea măsurilor sanitare de la nivelul instanțelor, în paralel cu asigurarea unui caracter unitar al măsurilor dispuse, continuarea aplicării unor măsuri ce s-au dovedit a fi benefice și după ridicarea stării de urgență în sănătate publică.

3.5 Activitatea privind instruirea inițială și continuă în cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

În cadrul UARM, începând cu anul 2018, funcționează Centrul de Instruire a Avocaților care are drept obiectiv principal de activitate organizarea și desfășurarea instruirilor profesionale continue și inițiale pentru avocați și avocați stagiați.

În perioada de referință cuprinsă în acest raport, Centrul de Instruire a Avocaților a organizat și desfășurat instruirii, în perioada de până la instituirea stării de urgență, cu prezența fizică a audienților, iar odată cu declanșarea stării de urgență și ulterior stării de urgență în sănătate publică, instruirile inițiale și continue s-au desfășurat prin sistem de teleconferință.

Astfel, în anul 2020 au fost organizate și desfășurate 85 cursuri de instruire care au constituit 207 ore, acestea fiind instruirii organizate exclusiv de Centrul de Instruire a Avocaților, în paralel fiind organizate și instruirii în parteneriat.

Datorită parteneriatului strâns între Centrul de Instruire a Avocaților și ABAROLI Moldova, începând cu 1 iulie 2020 a fost posibilă organizarea procesului de instruire online în Platforma de Instruire la Distanță, care, la 21 decembrie 2020, a fost transmisă de către ABAROLI Moldova în proprietatea UARM.

În perioada 1 ianuarie – 28 iulie 2021 au fost organizate și desfășurate 49 cursuri ce au constituit 109 ore de instruire.

La fel, în perioada respectivă a anului 2021, Centrul de Instruire a Avocaților a lansat produse proprii noi de instruire cum ar fi:

- Proiectul *Avocat sută la sută*, care s-a desfășurat în 9 ediții;
- Proiectul *Kay Cases – avocați despre strategii și litigii*, organizat și desfășurat în 5 ediții.

În luna Mai 2021, Centrul de Instruire a Avocaților a organizat propria conferință online cu tematica *Primul interviu cu clientul – a fi sau a nu fi avocatul tău*.

Echipa de formatori ai Centrului de Instruire a Avocaților, la situația din 1 noiembrie 2021 este formată din 49 experți din diverse domenii, formatorii elaborând 87 cursuri unice destinate instruirii inițiale și continue, conform necesităților exprimate de avocați și avocații stagiați.

Activitatea de instruire în sistem on-line, desfășurată forțat în condițiile impuse de contextul epidemiologic, a confirmat, pe de-o parte, funcționalitatea mecanismelor dezvoltate în acest sens de Centrul de Instruire a Avocaților și a demonstrat că, pe

viitor, după revenirea la o stare de normalitate, aceste mecanisme vor putea fi folosite cu succes ca soluții alternative ori de câte ori, din cauze obiective, desfășurarea unor ateliere sau a unor alte activități nu va fi posibilă.

Este de remarcat că Planul de instruire continuă a avocaților și de instruire inițială a avocaților stagiați pentru anii 2019 – 2022, aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților a fost îndeplinit, toate domeniile și temele asumate prin Planul de instruire, au fost realizate.

3.6 Activitatea internațională.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova este membră a Consiliului Barourilor din Uniunea Europeană (CCBE) în care participă activ prin intermediul reprezentanților săi.

Astfel, în perioada de referință acoperită prin acest raport, UARM a fost prezentă prin reprezentanții delegați la 4 evenimente organizate de CCBE pe parcursul anului 2020 și în cadrul a 6 evenimente organizate de CCBE în anul 2021.

Activitatea internațională, așa cum a fost organizată înainte de pandemie, a suferit modificări semnificative. Cu toate acestea, în anul 2021 UARM a fost reprezentată în cadrul a 7 evenimente culturale, sportive și profesionale externe desfășurate de către partenerii UARM.

În cadrul CCBE informările periodice au fost efectuate prin mijloace de comunicare la distanță (videoconferință, email). În această modalitate, reprezentantul UARM la CCBE a participat la sesiunile acestei organizații. Rapoartele de activitate ale participărilor la aceste evenimente se află la UARM și pot fi consultate, la cerere.

În perioada de referință activitatea CCBE s-a desfășurat on - line ca urmare a pandemiei COVID- 19. Principalele chestiuni discutate în cadrul CCBE s-au referit, în primul rând, la desfășurarea activității profesionale a avocaților în pandemie, au fost discutate și adoptate o serie de documente (luări de poziție, interpretări ale legislației europene, etc).

Astfel, în cadrul Reuniunii Plenare din 21 mai 2021 a fost adoptat, în principiu, un nou Ghid de punere în practică a directivelor care privesc, în mod direct, avocatura. Este vorba atât de Directiva 58/1995, cea privind libertatea de prestare serviciilor, cât și cea din 1977, la care s-a adăugat Directiva Serviciilor. Textul Ghidului a fost finalizat ulterior și afișat pe site-ul CCBE.

Una din cele mai importante interpretări privește proba de aptitudini pe care un avocat european dorește să o promoveze în vederea primirii în profesia de avocat a statului în care s-a stabilit. Este vorba de proba distinctă de limbă a acestui stat, despre care CCBE consideră că nu este necesară, atâta vreme cât proba în sine se desfășoară în limba statului gazdă.

De asemenea, a fost finalizat textul unui Memorandum de colaborare între Consiliul Barourilor Europene și Consiliul Europei, care urmează să fie semnat în a doua parte acestui an. Acest memorandum este considerat deosebit de important în contextul în care la nivelul Consiliului Europei, se lucrează la Convenția Europeană a Profesiei de Avocat care să fie finalizată în cursul acestui an și să fie supusă adoptării prin votul statelor membre ale Consiliului Europei.

Cu ocazia ultimei sesiuni plenare a fost luată în discuție și finalizarea lucrărilor la Modelul unui nou Cod Deontologic al avocaților europeni. Discuția a pornit de la solicitarea Delegației Ungariei de reanalizare a prevederii privind onorariile de prezentare. Aceasta prevedea că astfel de onorarii pot fi solicitate, cu condiția informării prealabile a clientului. Delegația maghiară a considerat că o astfel de clauză nu este oportună. În aceste condiții CCBE a transmis un scurt chestionar asupra acestei prevederi. Din răspunsurile colectate de la membrii CCBE a reieșit că o majoritate a delegațiilor s-a pronunțat în sensul eliminării acestei clauze. În aceste condiții, discuția a fost amânată, forma finală urmând a fi prezentată până la următoarea Reuniune Plenară.

IV. Obiectivele Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova pe termen scurt.

În contextul acestui raport, se conturează următoarele obiective pe termen scurt care urmează a fi atinse în activitatea Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova în perioada imediat următoare și până la Congresul avocaților din 2022:

- Elaborarea modificărilor și completărilor la Statutul profesiei de avocat, în contextul amendamentelor operate în Legea nr. 1260/2002 prin Legea nr. 67/2021;
- Elaborarea modificărilor și completărilor la Codul deontologic al avocaților, în contextul amendamentelor operate în Legea nr. 1260/2002 prin Legea nr. 67/2021;
- Elaborarea proiectului Statutului profesiei de avocat, în redacție nouă;
- Elaborarea proiectului Codului deontologic, în redacție nouă;
- Elaborarea și aprobarea Ghidului privind utilizarea platformelor online de către avocați;
- Elaborarea și aprobarea Ghidului de bune practici privind publicitatea avocatului și formelor de exercitare a profesiei;
- Revizuirea Regulamentului de activitate al Centrului de Instruire a Avocaților;
- Identificarea mecanismelor necesare pentru organizarea examenelor de admitere la stagiul profesional și examenelor de admitere în profesia de avocat cu utilizarea mijloacelor electronice;
- Inițierea și menținerea dialogului cu autoritățile publice decidente privind revizuirea modului de calcul și plată de către avocați și avocații stagiaari a contribuției de asigurări sociale;
- Intervenirea pe lângă autoritățile publice decidente în vederea includerii exponenților profesiei de avocat în rândul specialităților esențiale, atunci când sunt puse în aplicare măsuri de sprijin pentru atenuarea efectelor pandemiei SARS – COV 2- COVID 19;
- Intensificarea dialogului interprofesional în vederea identificării posibilităților de îmbunătățire a condițiilor de activitate a avocaților, acolo unde aceasta se cere.

Pentru aducerea la îndeplinire și atingerea obiectivelor pe terme scurt trasate în acest raport este nevoie de imaginație, creativitate și lucru riguros în echipă.

Suntem conștienți că urmează provocări majore în ce privește autoreglementarea profesiei, identitatea profesională și pregătirea profesională pentru o justiție digitalizată, care se mută tot mai mult spre mediul on line, atât ca mijloc de soluționare a conflictelor, cât și ca platformă de ofertă a serviciilor juridice.

Suntem la fel de convinși că tehnologia determină o traiectorie ireversibilă a profesiei spre mediul virtual și nu mai putem gândi organizarea și funcționarea avocaturii exclusiv după criteriile clasice.

Corespunzător, trebuie să ne folosim toate resursele pentru a ne adapta rapid noilor cerințe. Este necesar să facem din formele de exercitare a profesiei entități puternice și flexibile, indiferent de mărimea lor, iar pentru aceasta, generațiile mai vechi și mai noi din interiorul profesiei trebuie să meargă în aceeași linie.

Avocații și avocații stagiați tineri sunt o resursă de valoare într-o eră digitală, inclusiv în procesul de definire a problemelor și de luare a deciziilor. Ei pot asigura flexibilitate și inovare, în timp ce generația din spate aduce reziliență și stabilitate în același proces de evoluție unitară.

Este de dorit să avem dezbateri profesionale bazate pe argumente solide, în care atacul la persoană să fie evitat, iar schimbul de opinii să vizeze argumente și să configureze soluții.

În final, ne este clar tuturor că putem reuși mai bine împreună, în spiritul confraternității profesionale, în colaborare și responsabil.